

Kámen a keramika

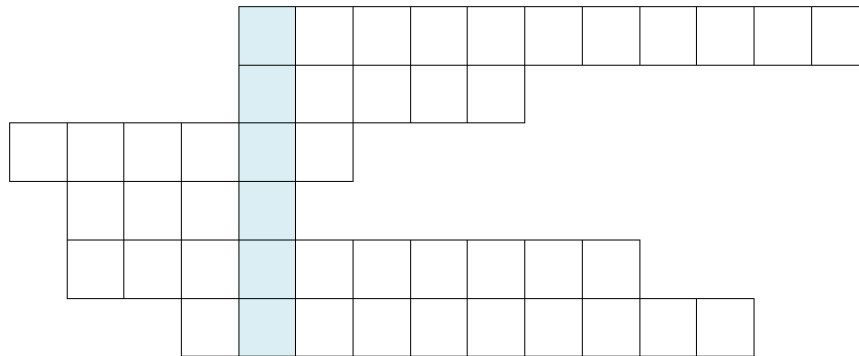
Úkol č. 5

1) Poznej nerosty

ŽIVEC, PYRIT, SÁDROVEC, AMETYST, KŘEMEN, KALCIT, SAFÍR, KREVEL (HEMATIT), SLÍDA, GRANÁT
(nabídka nerostů)

- 1) Nerost je odrůdou korundu, má modrou barvu a patří mezi drahokamy. Je to .....
- 2) Nerost má vzorec Fe_2O_3 . Jeho barva je šedá až načervenalá. Je to .....
- 3) Nerost má vzorec CaCO_3 . Je hlavním nerostem vápence a mramoru. Jeho barva je bílá, popřípadě je zbarven do žluta nebo do růžova. Je to .....
- 4) Nerost patří mezi sírany. Jeho bílá odrůda se nazývá alabastr. Používá se k výrobě cementu a vápna. Je to .....
- 5) Nerost patří mezi křemičitany. Jeho zvětráváním se uvolňuje draslík, sodík a vápník. Je zdrojem živin pro rostliny. Je to .....
- 6) Nerost má zlatožlutou barvu. Patří mezi sulfidy a je rudou železa. Je to .....
- 7) Je to nejrozšířenější nerost na Zemi. Má mnoho odrůd, které jsou drahokamy. Patří mezi oxidy. Je to .....
- 8) Nerost je odrůdou křemene a má fialovou barvu. Nazývá se .....
- 9) Nerost se vyskytuje ve 2 odrůdách – tmavé a světlé. Používá se do ochranných brýlí nebo jako izolační materiál. Je to .....
- 10) Nerost je drahokam. Jeho barva má různé odstíny červené. Patří do skupiny křemičtanů. Je to .....

2) Vyluštěte křížovku, definujte, co je tajenkou

- krystalová soustava slídy
- černohnědý až černý křemičitan bez praktického použití, bývá součástí některých vyvěřelých hornin
- kaolinit při styku s vodou ...
- tvrdost živce
- označení pro nerosty organického původu
- jantar tvoří utuhlá ...

3) Rozhodněte o pravdivosti tvrzení

- a) Mastek má tvrdost: $t = 2$. ANO / NE
- b) Jantar patří mezi křemičitany. ANO / NE
- c) K přednostem slídy patří pružnost a ohnivzdornost. ANO / NE
- d) Živec je dokonale štěpný. ANO / NE
- e) Z masteku se např. v Číně vyrábí umělecké předměty. ANO / NE
- f) Jemně mletý mastek se uplatňuje také v kosmetice. ANO / NE

4) Popište proces kaolinizace při výrobě keramiky.

5) Uveďte alespoň 2 keramičky v ČR.